

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
SP ๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒ (Pali Grammar II)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/สาขาวิชา	วิทยาเขตขอนแก่น/พุทธศาสตร์/พระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา SP ๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒ (Pali Grammar II)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต ๒ (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต / สาขาวิชาพระพุทธศาสนา / เป็นวิชาภาษาบาลีเสริม
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระมหาภิรัฐภรณ์ อัมมาลี/ ดร.อดุลย์ หลานวงศ์
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) SP ๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑ (Pali Grammar I)
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) ๓๐ หมู่ ๑ ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด พฤษภาคม ๒๕๖๓

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา ๑. เพื่อให้ นักศึกษารู้ค่านามประเภทของนาม และนาม ลิงค์ วจนะ และการันต์ ๒. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแจกนามนาม สรรพนาม และสังขยาได้ ๓. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจหลักการเปลี่ยนรูปวิภัตตินาม และสังขยาต่างๆ ๔. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจรูปอภัยศัพท์และการใช้อภัยศัพท์ อย่างถูกต้องในประโยค
๒. วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อเพิ่มเติมเนื้อหา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อการบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ โดยอาศัยการประเมินจาก

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาประเภทของค่านาม ลิงค์ วจนะ วิภัติ การันต์ และวิธีแจกตามองค์ประกอบของค่านาม รวมทั้งศึกษาสังขยาและอภัยยศัพท์			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมง	การสอนเสริม ไม่มี	การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ไม่มี	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ๑๒ ชั่วโมง/ภาคการศึกษา
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำวิชา ให้คำปรึกษาผ่านโปรแกรมโทรศัพท์มือถือ (Line) - มุมแนะนำคณะพุทธศาสตร์ ห้อง ๒๑๐ ชั้น ๒ อาคาร ๑๐๐ สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อาสภมหาเถร) - อาจารย์ประจำวิชา จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ - เวลา ๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. ณ ห้องคณะพุทธศาสตร์ ห้อง ๒๑๐ ชั้น ๒ อาคาร ๑๐๐ สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อาสภมหาเถร) (เฉพาะรายที่ต้องการ) - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์ 			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> ๑. นิสิตเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของการศึกษาภาษาบาลี ๒. นิสิตจะเห็นคุณค่าของภาษาบาลีที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทย ๓. นิสิตเกิดความสำนึกที่จะดำรงคุณค่าของภาษาบาลีให้อยู่คู่กับพระพุทธศาสนา
๑.๒ วิธีการสอน สอดแทรกการยกตัวอย่างประกอบเข้าไปในเนื้อหา เชื่อมโยงประเด็นเข้าสู่คุณธรรม จริยธรรม ตรงต่อเวลาต่อการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ รับผิดชอบในการทำงานที่มอบหมาย พร้อมทั้งให้ความซื่อสัตย์ในการสอบ
๑.๓ วิธีการประเมินผล เข้าเรียนตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกำหนดของอาจารย์ผู้สอน ไม่ทุจริตในการสอบ
๒. ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้ นักศึกษารู้ค่านามประเภทของนาม และนาม ลิงค์ วจนะ และการันต์ ๒. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแจกนามนาม สรรพนาม และสังขยาได้

<p>๓. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจหลักการเปลี่ยนรูปวิถีทัศนียม และสังขยาต่างๆ</p> <p>๔. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจรูปอภัยยศัพท์และการใช้อภัยยศัพท์ อย่างถูกต้องในประโยค</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ มีความคิดวิเคราะห์ถาม-ตอบในชั้นเรียน สามารถไปค้นคว้าเพิ่มเติม และจัดทำรายงานเสนอในชั้นเรียน</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบโดยข้อเขียน ประเมินจากผลของงานที่ได้รับมอบหมาย ประเมินจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>ความสามารถในการคิดและหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในวิชานี้เพื่อรู้ค่านาม ลิงค์ วจนะ วิภัติ การันต์ และวิธีแจกตามองค์ประกอบของค่านาม หลักการเปลี่ยนรูปวิถีทัศนียมรวมทั้งศึกษาสังขยา และอภัยยศัพท์</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <p>ฝึกให้วิเคราะห์ ค้นคว้าข้อมูล จากฐานข้อมูล เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านคัมภีร์มาเสนอแนะแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน</p>
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบโดยข้อเขียน สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การอภิปรายนำเสนอรายงาน เสนอความคิดเห็น</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <p>มอบหมายงานเป็นกลุ่มโดยมีผู้นำกลุ่ม และสมาชิก โดยมีการปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบและรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง</p>
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้นักศึกษาตอบแบบประเมินผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. ศึกษาคำอธิบายหลักไวยากรณ์และแบบฝึกหัด ๓. มอบหมายงานแบบฝึกหัด ๔. มอบงานให้พระนิสิตศึกษาค้นคว้าแล้วนำมาอภิปราย ๕. ให้พระนิสิตร่วมกิจกรรมด้วยการซักถาม <p>มอบหมายการทำรายงานเป็นกลุ่ม และมีการจัดทำโครงการเสนอจากฐานข้อมูล และนำเสนอรายงานเป็นรายกลุ่ม หรือรายบุคคล โดยใช้ Power Point</p>
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ประเมินจากการมีส่วนร่วม มีการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้งผลงานและโครงการมานำเสนอ</p>
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
<p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <p>งานมอบหมายที่ต้องใช้ทักษะในการวิเคราะห์ โดยการใช้การสื่อสารเชิงปริมาณ และคุณภาพ</p>
<p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <p>ระยะที่ ๑ ทดสอบก่อนเรียนในรายวิชา แนะนำเค้าโครงการบรรยาย บรรยายรายละเอียดในเนื้อหาวิชา จัด</p>

กลุ่มอภิปรายหน้า

ระยะที่ ๒ แนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ศึกษาค้นคว้าและทำรายงานส่ง ทดสอบหลังบรรยายไปแล้ว

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- จิตพิสัย (ความตั้งใจ ร่วมมือ มารยาท มนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ	ร้อยละ ๑๐
- พุทธิพิสัย (ความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ เอกสาร รายงาน สอบกลางภาค)	ร้อยละ ๒๐
- ทักษะพิสัย (ความพร้อม ความเชี่ยวชาญในการนำเสนอหรือแสดงออกในวิชาการ)	ร้อยละ ๑๐
สอบปลายภาค	ร้อยละ ๖๐
	รวมร้อยละ ๑๐๐

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	แนะนำรายละเอียดวิชา การวัดผลกิจกรรมการเรียนการสอน	๒	- อธิบายกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล	
๒	บทที่ ๑ นามและประเภทของนาม ๑. ความหมายของนามและประเภทของนาม ๒. คีขนามแบ่งเป็น ๓ ลิงค์ คือ ปุงลิงค์ อิตถीलิงค์ นปุงสกลิงค์ ๓. คีขาวจนะของนาม แบ่งเป็น ๒ วจนะ คือ เอกวจนะ และพหุวจนะ ๔. คีขาววิภัตินามและคำแปลประจำวิภัตินาม	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๓	บทที่ ๒ การแจกการันต์ผสมวิภัตินาม ๑. ความหมายของการันต์ ๒. การันต์แบ่งตามลิงค์ ๓. การนำการันต์แต่ละลิงค์แจกผสมวิภัตินาม - อ การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ ปฐิส (บุรุษ) - อี การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ มุนิ (ผู้รู้) - อี การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ เสฏฐิ (เศรษฐี) - อุ การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ ครุ (ครู) - อุ การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ วิญญ (ผู้รู้)	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๔	- อการันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ กณญา (นางสาวน้อย) - อี การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ รตติ (ราตรี) - อี การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ นารี (หญิง) - อุ การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ รชช (เชือก) - อุ การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ วรุ (หญิงสาว)	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๕	- อ การันต์โนนปุงสลึงค์ แจกตามแบบ กุล (ตระกูด) - อี การันต์โนนปุงสลึงค์ แจกตามแบบ อภิขี (นัยน์ตา) - อุ การันต์โนนปุงสลึงค์ แจกตามแบบ จกขุ (ตา)	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๖	บทที่ ๓ การแจกกติปิยศัพท์ผสมวิภัตตินาม ๑.ความหมายของกติปิยศัพท์ ๒.กติปิยศัพท์ ๑๒ ศัพท์ คือ อตต, พรหม, ราช, ภควन्दุ, อรหนต, ภาวนต, สตถุ, ปิตุ, มาตุ, มน, กम्म, โค ๓. แจก อตต, พรหม, ราช, ภควन्दุ	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๗	แจก อรหนต, ภาวนต, ภาวนต, สตถุ แจก ปิตุ, มาตุ, มน, กम्म, โค	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙	บทที่ ๔ สัจขยา ๑. ความหมายของสัจขยา ๒. การแบ่งสัจขยา - ปกติสัจขยา - ปุณสัจขยา ๓. ฝึกหัดนับจำนวนสัจขยา	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๐,	- การประกอบสัจขยา - แบบฝึกหัดการประกอบสัจขยา	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๑	- การประกอบสัจขยากับนามนาม - แบบฝึกหัดการประกอบสัจขยากับนามนาม	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๒	บทที่ ๕ สัพพนามและการแจกผสมวิภัตตินาม ๑. ความหมายของสัพพนาม ๒. สัพพนามแบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ - ปุริสสัพพนาม - วิเสสนสัพพนาม ๓. แจกปุริสสัพพนาม ต, ตุมท และ อมท ศัพท์	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๓	- วิเสสนสัพพนาม	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๔	- แจกวิเสสนสัพพนามมี ย เอต อิม อมุ ศัพท์	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			- ทำแบบฝึกหัด	
๑๕	บทที่ ๖ ความหมายของอภัยยศัพท์ นิบาต และปัจจัย - การใช้อุปสรรค - การใช้นิบาต - การใช้ปัจจัย - ทำแบบฝึกหัด	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑,๑.๖, ๑.๗,๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐ % ๖๐ %
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑-๔.๖,๓.๔.	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. บาลีไวยากรณ์ เล่ม ๒ นามและอภัยยศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๒๗.</p> <p>พระมหานายม อุตตโม, คู่มือการศึกษาบาลีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๘.</p> <p>พระมหาศกกรินทร์ ศศพินทุรกิจ, หลักควรจำบาลีไวยากรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลี้ยงเซียงจงเจริญ, ๒๕๒๕.</p> <p>พระอมราภิกษิต, อธิบายบาลีไวยากรณ์ สมัญญาภิธานและสนธิ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๒๗.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>ภาษาไทย</p> <p>นาวาเอกหยด ขจรยศ, บาลีปริทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๙๔.</p> <p>บุญมี พิมพ์โพธิ์, หลักบาลีไวยากรณ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ส.ธรรมภักดี, ๒๕๒๘.</p>

<p>พระมหาจรัส ฐิตโชติ,. คู่มือบาลีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๖, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิwap, ๒๕๒๗.</p> <p>พระมหาจำลอง ฐิริปัญญา (สารพัตติก),. แบบเรียนภาษาบาลี ภาคพิเศษ เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์, ๒๕๒๓.</p> <p>พระมหาจำลอง ฐิริปัญญา (สารพัตติก),. แบบเรียนภาษาบาลี ภาคพิเศษ เล่ม ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์, ๒๕๒๔.</p> <p>พระรัตนเวที,. แนวทางการเรียนการสอนบาลีไวยากรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓.</p> <p>พระมหาสมปอง ปมุทิตโต,. บาลีไวยากรณ์เบื้องต้น สำหรับนักศึกษาใหม่. พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๔๒.</p> <p>หลวงเทพดรญาณศิษย์ (ทวี ธรรมธัช). บาลีไวยากรณ์พิเศษ เล่ม ๑-๘. พิมพ์ครั้งที่ ๕, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๒.</p> <p>ภาษาอังกฤษ</p> <p>Geiger, W.. A Pali Grammar. London : Pali Text Society, ๑๙๙๔.</p> <p>Pemiola,V. Pali Grammar. London : Pali Text Society, ๑๙๙๗.</p> <p>Warder, A. K.. Introduction to Pali. London : Pali Text Society, ๑๙๗๔.</p> <p>Barua, D.L.. Elements of Pali Grammar. Calcutta : West Bengal Board of Secondary Education, ๑๙๖๘.</p> <p>Buddhadatta, Thera. The New Pali Course Part I. Colombo : The Colombo Apothecaries Co., Ltd. ๑๙๔๙.</p> <p>Buddhadatta, Thera. The New Pali Course Part II. Colombo : The Colombo Apothecaries Co., Ltd., ๑๙๗๔.</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>รศ.ดร. สุภาพรรณ ณ บางช้าง, ไวยากรณ์บาลี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา ดังนี้

- การให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/อาจารย์ผู้บรรยาย

ลงชื่อ _____ วันที่รายงาน _____

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลงชื่อ _____ วันที่รับรายงาน _____